

“ ...

A- Fiili Durum

Aa- 4857 S.K 34/1.f-son cümlesinde "...mevduata uygulanan en yüksek...." faiz ibaresi bulunsa da, banka uygulamasında bu hususa ilişkin iki faiz oranı bulunmaktadır:

Birincisi; bankaların merkez bankasına bildirmiş oldukları bankaların fiili uygulamalarını göstermeyen, uygulayabilecekleri asgari ve azami faiz oranları,

İkincisi ise; bankaların her şubeden şubeye ve müşteriye göre değişen e mevduata FİİLEN uygulanan en yüksek faiz oranı.

Ab- 4857 S.K 34/1.f-son cümlesinde "...mevduata uygulanan en yüksek...." faiz ibaresi Yargıtay'ca daha önceleri "enflasyon geçiş dönemindeki ülke gerçekleri nazara alınarak uygulanan kamu bankalarında sorulması gerek"tiği şeklinde anlaşılrken daha sonra görüş değişikliği ile mevduata fiilen uygulanan en yüksek faiz oranı şeklinde anlaşılması gerektiği görüşüne varmış ve Yargıtay'da bu görüş yerleşik hale gelmiştir.

B- Fiili durumun yarattığı hukuki sorunlar

Ba- 4857 S.K 34/1.f-son cümlesinde "...mevduata uygulanan en yüksek...." faiz ibaresi mevduata fiilen uygulanan en yüksek faiz oranı şeklinde anlaşılması gerektiği görüşü Yargıtay'da yerleşik hale gelmiş ise de; halen uygulanması gerektiğini zannettiğinden veya bu görüşte olduğundan işçi vekilleri tarafından Merkez Bankasına bildirilen ve Türkiye Barolar Birliğince de sitesinde yayınlanan asgari ve azami faiz oranları üzerinden icra takibi başlatılmaktadır.

Bu şekilde başlatılan takiplerde;

Baa- Takiplerin işlemiş faiz miktarları, işleyecek faiz oranları şikayet yoluyla icra mahkemesine taşınmakta ve bu durum

Baaa- İşçi aleyhine vekalet ücretine hükmedilmesine

Baab- Alacağının ne kadar olduğunu bilmemesine

Baac- Şikayet davaları ile tarafların karşılıklı boğuşmasına (Mahkememizin bir dosyasının esas 2015 yılına ait olup fiilen uygulanan faizin belirlenmesindeki zorluklar nedeniyle bir çok bankaya bir çok defa yeniden müzekkere yazılmıştır.)

Baad- Takibin makul süre içinde sonuçlanıp, infaz edilememesine

Baae- Ayrıca bazı dönemler açısından sıklıkla da işçi alacağına, kanuni faizin altında faiz oranı uygulanmasına neden olmaktadır.

C- Fiili sorunların uygulamadan mı kanundan mı kaynaklandığı?

Esas Sayısı : 2018/131

Karar Sayısı : 2018/98

Ca- Öncelikle, 4857 S.K 34/1.f-son cümlesinde "....mevduata uygulanan en yüksek...." faiz ibaresi mevduata fiilen uygulanan en yüksek faiz oranı şeklinde anlaşılması gerektiğinde şüphe bulunmamaktadır. Aksi halde mevduat sahibinin fiiliyatta hiç bir bankadan alamayacağı faizi, azama faiz oranı bildirimlerine dayanarak almasına neden olunacaktır.

Cb- Bu maddenin yerleşik uygulama doğrultusunda fiilen uygulanan faiz olarak yorumlanmasında hata yoksa da; fiilen uygulanan faiz oranları

Cba- Her bankaya göre faiz oranı değiştiği gibi

Cbb- Bir bankanın her şubesine göre değişmekte ve hatta

Cbc- Bir bankanın aynı şubesinin fiilen uyguladıkları faiz oranları müşterine göre değişmektedir.

Cbd- Tüm bu durumlar gerek işçinin fiilen uygulanan en yüksek faizin hangi bankanın hangi şubesinin hangi müşterisine uyguladığı faiz oranı olduğunu tespit edebilmesinin imkânsızlığını doğuracak olması gerek ise bu durumun borçlu açısından da geçerli olması ve gerekse de uygulanacak faiz oranlarının iş sözleşmesinin feshi tarihi ve ıslah tarihi olmak üzere iki tarih açısından bu tarihlere göre 1'er yıllık devreler halinde devrenin bittiği tarihteki faiz oranlarının tespiti gerekliliği nedeniyle imkânsızlığı daha artırmaktadır.

Cbe- Kaldı ki takip açıldıktan sonra her ayın faiz oranı yine imkansız bu yöntem ile tespiti gerekmektedir ki şikayet konusu olmasın.

D- Anayasaya Aykırılık

Tüm bu nedenler sorunun kaynağı, uygulama değil kanundaki bu düzenlemedir. İşçi lehine olduğu düşünülen bu düzenleme - bazı dönemler açısından yasal faizin altında kalması, tespitinin neredeyse imkansız yakınlıkta zor olması, her aşamada şikayete konu olması nedenleriyle öncelikle işçi ve sonrasında işveren aleyhinedir.

Düzenleme bu haliyle yasal düzenlemeye dayanarak erişilebilir, bilinebilir ve öngörülebilir niteliksel gereklilikleri karşılamadığından Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden biri olan "belirlilik" ilkesine aykırıdır.

Ayrıca hak arayana en kısa sürede ve en az masrafla ve rahatlıkla hakkına kavuşma, etkili sonuç elde edebilme yolunu kapatması nedeniyle Anayasanın 36. maddesinde dayanak bulan adalete erişim, düzenlemesine de aykırılık teşkil etmektedir.

NETİCEİ TALEP

Tüm bu nedenlerle 64857 S.K 34/1.f-son cümlesindeki "....mevduata uygulanan en yüksek"... kısmının Anayasa'nın 2 ve 36. maddelerine aykırılığı savıyla iptalleri talep olunur."